

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ В УМОВАХ ПІДПРИЄМСТВА ПИВОВАРНОЇ ГАЛУЗІ

А.С. Мельниченко, студент

Науковий керівник – к.с.-г.н., доцент Стародубець О.О.

Миколаївський національний аграрний університет

У статті досліджено та проаналізовано систему управління якістю в умовах пивоварного підприємства. Обґрунтовано та досліджено вплив системи управління якістю для підвищення конкурентоспроможності готової продукції. Згідно даного дослідження надано рекомендації щодо функціонування системи управління якістю на підприємствах пивоварної промисловості, які дозволять вийти підприємству на якісно новий рівень обслуговування споживачів.

Ключові слова: система управління якістю, якість продукції, конкурентоспроможність, система менеджменту якості, пивоваріння, пиво.

Постановка проблеми. Якість товару, його експлуатаційна безпека і надійність, дизайн, рівень після продажного обслуговування є для сучасного покупця основними критеріями при здійсненні покупки і, отже, визначають успіх або неуспіх фірми на ринку.

Проблема якості є найважливішим чинником зростання рівня життя населення, соціальної, економічної та екологічної безпеки та основним інструментом конкуренції. Задля підвищення конкурентоспроможності підприємства та виходу його на більш масштабний рівень є забезпечення та впровадження системи управління якістю на базі міжнародних стандартів ISO серії 9000. Тому сьогодні, говорячи про якість, мають на увазі не стільки гатунок самої продукції, оскільки якість функціонування підприємств і організацій, досконалість їх систем управління якістю, націлених на постійне самовдосконалення та головне задоволення існуючої потреби на ринку. Тому система управління якості повинна бути гнучкою, такою, що швидко «настроюється» під зміни вимог зацікавлених в діяльності підприємства сторін. Тільки така система може стати корисним інструментом в руках керівництва

підприємства. Стандарт вимагає розвивати і покращувати систему якості шляхом застосування сучасних технологій, орієнтованих на ефективну адаптацію до зовнішнього середовища, що змінюється.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням побудови та оцінці ефективності системи управління якістю на підприємстві, аналізу її впливу на конкурентоспроможність підприємства присвятили роботи такі провідні зарубіжні вчені, як Е. Демінг, Дж. Джуран, Г. Тагуті, так і вітчизняні. Зокрема, дане питання досліджували Д.Г. Гольцев, Є.А. Гончаров, Ю.Б. Кабаков, В.М. Корешков, І.М. Ліфіц та інші.

Але при цьому недостатньо уваги приділено проблемам впровадження таких систем на вітчизняних підприємствах. Дослідження проблем системного управління якістю та виявлення значення міжнародних стандартів якості серії ISO в управлінні даною системою потребують подальшого дослідження. Але при цьому недостатньо уваги приділено проблемам впровадження таких систем на вітчизняних підприємствах .

Постановка завдання. Метою написання статті є обґрунтування впливу системи управління якістю на пивоварному підприємстві, як одного із засобів забезпечення конкурентоспроможності та випуску якісної продукції, а також надати пропозиції щодо надання споживачеві дійсно якісної та безпечної продукції.

Матеріали і методика. В ході нашого дослідження теоретичною та методологічною базою стали роботи фахівців та науковців з управління якістю, законодавчі документи та стандарти України, що впроваджені на підприємстві

Результати досліджень. Багаторічний досвід провідних компаній розвинених країн світу свідчить, що здобути успіх на ринку можна шляхом вдосконалення системи управління якістю. Тому сьогодні, говорячи про якість, мають на увазі не стільки гатунок самої продукції, скільки якість функціонування підприємств і організацій, досконалість їх систем управління якістю, націлених на постійне самовдосконалення та головне задоволення існуючої потреби на ринку. Як прийнято вважати, якщо підприємство отримало

сертифікат відповідності системи управління якістю міжнародним стандартам ISO 9000, воно здатне стабільно виробляти якісну продукцію, яка може бути конкурентоспроможною. Більшість фірм світу використовують для цього міжнародні стандарти ISO серії 9000 та похідні від них QS 9000, ISO 14000 тощо. Під час дослідження було виявлено актуальні проблеми для підприємства: розробити та забезпечити сучасним контролюючим, технологічним та випробувальним обладнанням; підвищити забезпеченість робочих місць обчислювальною технікою; система блокування неякісної продукції; вести внутрішньофірмові системи підготовки та перепідготовки кадрів; вивчити потреби та особливості товарного ринку.

Одна з перерахованих вище проблем, система блокування неякісної продукції, на підприємстві є на наш погляд найбільш пріоритетною на сьогодні. Це останній бар'єр між підприємством та споживачем. Уся заблокована продукція має бути заблокована трьома з чотирьох способів блокування: у системі обліку; мати ярлик з кодом та причиною блокування; мати механічний замок блокування; зберігання у спеціальній зоні заблокованої продукції.

Облік заблокованої продукції ведеться кожну зміну.

Ще одним з інструментом управління якості є дегустація на кожному етапі виробництва: приймання сировини, збереження, етап виробництва, дегустація готової продукції, тести пакувального матеріалу, пляшки, преформи, ковпачку. Також на кожному етапі контроль якості проводять шляхом аналізу: рівня рН, фізико-хімічних показників, змісту CO₂, O₂.

Для забезпечення необхідного рівня якості потрібні не тільки зацікавлені, кваліфіковані працівники, відповідна матеріальна база, але й добре налагоджена система менеджменту якості. Саме на цьому побудований успіх багатьох підприємств. Але одного прагнення забезпечити якість послуг та обслуговування недостатньо – існує потреба грамотного підходу до системи менеджменту якості, так як від цього залежить враження клієнтів про фірму. Це дуже важливо для підвищення іміджу підприємства і, відповідно, залучення нових клієнтів. Тому саме на таких підприємствах важливе, навіть головне,

значення набуває якість сервісу, управління якістю обслуговування, менеджмент якості. Встановлений прямий взаємозв'язок рівня зносу основних засобів та величини прибутку підкреслює залежність обох показників від якості управлінських рішень. На підприємствах в рамках систем управління якістю, що відповідають вимогам стандарту ISO 9001, проводиться аналіз даних стосовно якості продукції та результативності виробничих процесів. Найбільш ефективно запитам ринку, споживача відповідає ідеологія системи Загального управління якістю – TQM (Total Quality Management), технологією якої є міжнародні стандарти ISO серії 9000 . Впровадження та сертифікація систем управління відповідно до вимог національних або міжнародних стандартів у першу чергу дозволить підвищити конкурентоспроможність продукції вітчизняних виробників. Стандарти серії ISO 9000 є набором вимог, які охоплюють ті напрямки діяльності, які в тій чи іншій мірі все одно виконуються на підприємстві (аналіз контракту, ведення документації, контроль продукції, що випускається).

Загальне уявлення про систему СУЯ відображено в документі Настанова з якості. Тому вона включає в себе базові принципи та політику в сфері якості, а також опис процесів системи менеджменту якості, їх взаємозв'язок, правила їх здійснення на підприємстві.

Документами СМЯ необхідно управляти. Щоб визначити необхідні засоби управління насамперед повинна бути розроблена процедура, яка передбачає: перевірку документів на адекватність до їх випуску; аналіз та актуалізацію в міру необхідності та перезатвердження документів; забезпечення ідентифікації змін та статусу перегляду документів; забезпечення наявності відповідних версій чинних документів у місцях застосування; забезпечення ідентифікації документів зовнішнього походження та управління їх розсилкою; запобігання ненавмисного використання застарілих документів і застосування належної ідентифікації документів.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Характеристика основних аспектів якості продукції та систем якості показала, що створення на

вітчизняних підприємствах систем якості відповідно зі стандартами ISO 9000 має починатися зі створення загальної методології, що передбачає реальну оцінку стартових умов, етапи і послідовність робіт з якості на шляху перебудови всієї корпоративної культури на принципах загального менеджменту якості (TQM). На нашу думку, є необхідність в удосконаленні не лише теоретичної бази управління якістю, але й стандартів ISO 9000 зокрема, щоб одержати в результаті логічно обгрунтовані й більш зрозумілі для практичного використання стандарти. Разом з тим, у даному матеріалі не висвітлено цілий ряд питань, що мають пряме відношення до практики впровадження систем менеджменту якості на пивоварних підприємствах..

Зокрема, щодо реального кількісного вимірювання ефективності системи управління якістю. Саме цьому питанню і будуть присвячені подальші дослідження.

Список використаних джерел

1. Аскарров Е.С. Міжнародні стандарти системи якості серії ISO [Електронний ресурс] – 2011 – Режим доступу: <http://www.bizeducation.ru/library/management/qm/9/askarov4.htm>
2. Зорин И.В., Каверина Т.П., Квартальнов В.А. Туризм как вид деятельности [Електронний ресурс] – 2011 – Режим доступу: http://tourlib.net/books_tourism/zorin07.htm
3. Калита П.Я. Системы качества и международные стандарты ИСО серии 9000 / П.Я. Калита. – К.: Украинская ассоциация качества, 2006. – 181 с.
4. Кириченко Л.С. Сертифікація та якість продукції в сучасних умовах господарювання / Л.С. Кириченко, Н.М. Чернухіна. – Львів, 2005. – 215 с.
5. Момот А.И. Менеджмент качества и элементы системы качества / А.И. Момот – 2-е изд., доп. и расш. – Донецк: Норд-Пресс, 2005. – 320с.
6. Рахлін К.М. Система менеджменту якості: помилки і помилки // К. М. Рахлін. – Методи менеджменту якості. – 2005. – № 12. – С. 19-20.
7. Система якості відповідно до норм міжнародних стандартів ISO 9000 [Електронний ресурс] – 2011 — Режим доступу: http://toplutsk.com/articles-article_379.html
8. Гольцев Д.Г. Розрахунок результативності системи управління якістю на підприємстві [Електронний ресурс] – 2011 – Режим доступу: <http://gisap.eu/ru/rozrakhunokrezultativnosti-sistemi-upravlinnya-yakistyuu-na-pidpriemstvi>
9. Шадрін А.Д. Моделювання оцінки якості / А.Д. Шадрін // Стандарти і якість. – 2004. – № 11. – С. 34-43.